

COLORS

la revista antiracista

Publicació trimestral de SOS Racisme Catalunya
/ Època V / número 4 / Estiu 2013 / 3€

S.O.S. RACISME

Jordi Borràs

Extrema dreta al descobert

A partir d'ara a la revista trobaràs diversos codis QR, a través dels quals podràs accedir a la publicació en format digital, al nostre web. Només has d'enfocar el codi amb el teu *smartphone* o tauleta (necessitaràs una aplicació de codis QR).

CRÈDITS

Coordinació:

Consell de Redacció

Redacció de continguts:

Mar Carrera
Jose Peñín
Alba Cuevas
Beatriu Guarro
Montse Sòria
Ignasi Torrent
Àlex Romaguera
Roger Garcia
Maldestra (maldestra.noblogs.org)
Fàtima Hali
Lorena Sánchez
Laia Vidal
Eva Ortigosa

Col·laboracions:

Kaffa (www.kaffaart.com)
Setmanari La Directa
UCFR Ciutat Vella
Bertran Cazorla / @_bcr

Foto de portada:

Jordi Borràs

Fotografies:

Juli Garzón
Ignasi Torrent
Jordi Borràs
Fotomovimiento

Disseny i maquetació:

El Tinter, SAL (empresa certificada EMAS)

Agraïm a totes les persones, associacions i entitats la seva col·laboració per fer possible aquesta revista.

Està prohibida la reproducció total o parcial d'aquesta revista, en qualsevol format o suport, sense l'autorització de SOS Racisme.

Edita:

S.O.S. RACISME

c/ Hospital, 49 Principal
08001 Barcelona
T. 93 301 05 97 – 93 412 60 12
Fax. 93 268 16 37
sosracisme@sosracisme.org
www.sosracisme.org

@SOSRacis

SOS Racisme Catalunya

El paper d'aquesta revista és 100% reciclat, és a dir, procedeix de la recuperació i reciclatge de paper usat, fet que significa un estalvi d'energia, aigua i fusta, així com una emissió més baixa de substàncies contaminants als rius i a l'atmosfera. A més, és un paper certificat FSC® que garanteix una gestió responsable dels recursos forestals i de la tracta de paper reciclat postconsum.

No abandoneu aquesta revista, feu-la córrer i així estarà a l'abast d'altres persones. En cas de llençar-la, feu-ho al contenidor blau de reciclatge de paper.

EDITORIAL

En el moment d'escriure aquest editorial, ironies del destí, ens va arribar la notícia de la mort del company Clément Méric, jove militant francès, assassinat a mans d'un grup d'extrema dreta. Diem ironies del destí perquè un dels objectius d'aquest monogràfic que parla d'això, d'extrema dreta, era evidenciar-ne la perillositat, i un cop més, la realitat ha superat la teoria. L'extrema dreta, l'odi, el racisme, el feixisme maten... tristament ho hem pogut constatar aquesta setmana. Contra l'avanç de l'extrema dreta, des de la societat civil juguem un paper importantíssim. No és cap novetat que els partits polítics no sempre es mouen pel que els hi dicta la consciència. Seria mentir afirmar que els moviments socials sempre ho fem, però si que tenim la sana costum de dir el que pensem més

sovint, i de posar-ho en pràctica.

Ens toca viure dies complexos, perillosos. A Europa veiem com el monstre de l'odi creix, avança i es reproduïx. Ens toca a nosaltres, per tant, a la societat civil, evitar que aquesta xacra que es diu feixisme i racisme s'estengui, perquè no cal anar molt lluny per adonar-se que és tòxic, nociu i dinamita la societat.

Ens toca, per tant, veí per veí, escala per escala, carrer per carrer, fer aquella feina de formigueta que tant bé sabem fer, donant arguments i convencent als que ens envolten de que hem de fer front a les polítiques i posicionaments racistes i feixistes, per una senzilla raó: perquè maten. Tristament està comprovat...

Esperem que aquest Colors doni eines i arguments a tots i totes per fer-ho, almenys aquesta és la intenció... ■

SUMARI

REPORTATGE/3, 4 i 5

Ultradreta: quan l'odi entra als hemicicles

Alba Daurada: un altre cop, el cant de les sirenes

L'extrema dreta italiana, històricament desunida i fragmentada

ENTREVISTA/6, 7 i 8

L'extrema dreta, l'extrema desconeguda

DENUNCIA/9

Los Ángeles del Infierno fan honor al seu nom

INFOGRAFIA/10 i 11

La lluita contra el discurs de l'odi i la violència racista, al carrer i als jutjats

CRÒNICA/12

El Raval viu i conviu: cap agressió sense resposta

CULTURA/13

INFORMA/14 i 15

La fi de la sanitat universal i gratuïta?

L'estat del racisme a Catalunya 2012: eina de denúncia i per articular iniciatives per lluitar contra el racisme i per a la igualtat de drets

FOTOREPORTATGE/16

GREENING BOOKS
bDAP77

COLORS
SOS Racisme Catalunya, 2013

MOTXILLA ECOLÒGICA - Càlcul de la motxilla ecològica d'un exemplar de la publicació					
Massa publicació (g)	Petjada de carboni (g CO ₂ eq.)	Residus generats (g)	Consum aigua (L)	Consum energia (MJ)	Consum matèries primeres (g)
78	328	28	4	6	163
Estalvis*:	19	1	0	0	9

* Impacte ambiental estalviat respecte a una publicació comuna semblant

Ultradreta: quan l'odi entra als hemicicles

La crisi econòmica ha donat ales a les forces reaccionàries, que es consoliden als parlaments europeus a base de culpabilitzar la immigració i de posar en risc el benestar i la identitat cultural d'Occident

Àlex Romaguera

Agressió racista contra el jove Nabi a la ciutat de Corinto. Febrer 2012. Autoria: Alessandro Penso

La ultradreta ja figura en la majoria d'institucions europees. Avui, dels 27 estats de la UE, 15 d'ells tenen eurodiputats xenòfobs, populistes o ultraconservadors, i en alguns d'ells han arribat al poder o el condicionen de forma notòria. Presentant-se com l'antídote del suposat perill islàmic i de la corrupció que afecta als partits tradicionals, l'extrema dreta atrau la ciutadania que vol respostes dràstiques a l'actual descens. Així s'ha comprovat a Grècia, on la xenòfoba Alba Daurada ha assolit 18 diputats a les darreres eleccions legislatives, i a Itàlia, en què el populisme de Silvio Berlusconi manté un elevat suport electoral. La situació a Grècia i Itàlia, on les desigualtats i els atacs racistes colpejen el dia a dia, encarna la fallida del sistema a la qual ens ha dut el neoliberalisme impulsat per les grans potències i els agents econòmics a Europa. Lluny de garantir el laïcisme, la solidaritat i la justícia social, aquestes polítiques desreguladores i antisocials només han fet que incrementar la xenofòbia, l'atur i la corrupció política. És en aquest context que els partits ultres han trobat l'aliment per aparèixer com els grans salvadors. Només els ha calgut utilit-

zar la immigració com a boc expiatori per desplegar propostes que atempten contra la diversitat i els drets humans. La crisi esdevé, doncs, la benzina amb la qual han atiat l'odi a la diferència. I si abans aquesta es focalitzava en el jueu o el comunista, avui ho fa sobre la immigració musulmana i altres minories, com els gitanos, contra les quals planteja un conflicte cultural que condueix a la demonització d'aquests col·lectius.

L'enemic com a coartada

A mesura que la crisi s'ha instal·lat en la societat europea, la deriva autoritària no ha fet més que accentuar-se. Les democràcies del Nord assisteixen atònites a la irrupció de personatges com Geert Wilders, relleu del desaparegut Pim Fortuyn en la creuada contra la població musulmana als Països Baixos.

Wilders va donar-se a conèixer el 2006, tot aprofitant les alarmes provocades a Europa pels atemptats islamistes a Madrid (2004) i a Londres (2005) i la reacció al món àrab davant les caricatures contra Mahoma publicades en un diari danès. A l'escalf d'aquest clima, que ja venia alimentat pels atemptats a les Torres Bessones el 2001,

el líder de l'holandès Partit de la Llibertat (PVV) ha abanderat polítiques "preventives" respecte la comunitat musulmana. Entre aquestes, la prohibició de construir mesquites o d'exhibir el vel islàmic en escoles i espais públics. Unes polítiques no basades en la retòrica supremacista o biològica, sinó en la màxima dels prejudicis que, suposadament, els musulmans causen en la identitat d'Occident. Seguint, doncs, la tesi del xoc de civilitzacions que Samuel Huntington va formular el 1993. Així, l'ofensiva racista que Jean Marie Le Pen va entronitzar els anys 90 i que ha permès al Front Nacional francès arribar al 17% de suport, avui l'encarna Wilders. Tant és així que la seva doctrina de presentar el món musulmà com l'antítesi del progrés, el podria fer president d'Holanda el 2014, totavegada que és imitat per la nova generació de líders ultres apareguts a França, Alemanya, Àustria, Bèlgica i a la rica Escandinàvia. Dirigents xenòfobs que, amb una estètica i un llenguatge moderns, no qüestionen obertament la democràcia però sí la debiliten amb propostes excloents. Així ha passat a Suècia, on la ultradreta

L'ofensiva racista que Jean Marie Le Pen va entronitzar els anys 90 i que ha permès al Front Nacional francès arribar al 17% de suport, avui l'encarna l'holandès Geert Wilders

ha assolit 20 diputats a base de repetir que el benestar i la identitat nòrdica perillien perquè les ajudes als més necessitats van a l'immigrant.

També a Finlàndia, el suposat "perill islàmic" ha donat peu a prohibir el vel islàmic i la construcció de mesquites. Mesures amb què els Autèntics Filandesos s'han erigit en la quarta força del país després d'assolir 20% dels vots, mentre que a Noruega ha sigut l'ultraconservador Partit del Progrés qui s'ha obert pas amb un missatge que acusa els estrangers de perjudicar el benestar. Tot i els macabres assassinats comesos pel *llop solitari* Anders Breivik a Oslo l'any 2011, aquesta formació no ha perdut pistonada. Ben al contrari: ha posat a l'agenda parlamentària la necessitat de "revisar" el model multicultural que sempre ha distingit les democràcies del Nord.

Finalment, a Dinamarca, el pacte amb els liberals-conservadors, ha permès l'ultra

Partit del Poble Danès imposar els controls fronterers i defensar l'expulsió de famílies d'origen forà. Tal i com explica el president del Moviment contra la Intolerància, Esteban Ibarra, aquests partits utilitzen el principi de la "Tetrologia de l'odi", consistent a vincular la immigració amb la delinqüència, la inseguretat, l'atur i la pèrdua d'identitat nacional. Així doncs, l'Escandinàvia, model de diversitat i benestar, es desdibuixa com un castell de sorra, una vegada l'arribada de la crisi i d'una suposada civilització enemiga ha donat ales als posicionaments més autoritaris.

Un continent sense rumb

Si al nord Geert Wilders i els ultres escandinaus entren la islamofòbia a les institucions, a l'est és el primer ministre hongarès, Viktor Orbán, qui ensorra el mite de l'Europa del benestar.

Sobre la base d'exacerbar el sentiment d'humiliació que el país va patir quan les grans potències van dividir l'imperi austrohongarès, Orbán s'ha postulat com el garant de l'orgull patriòtic del país. Des de l'accés al càrrec, a mitjan de 2010, el líder del Fidesz-Unió Cívica Hongaresa ha impulsat una Carta Magna que professa l'adhesió a "la Corona, la cristiandat i la família tradicional". Sota la retòrica de la identitat i de la lluita contra la crisi, Orbán imposa una "moral pública" ultraconservadora recolzada per la jerarquia eclesiàstica i per la formació Jobbik, que a través de les seves milícies persegueix la població turca i gitana perquè marxi del país.

D'aquesta lògica també hi participen els presidents rus Vladimir Putin i el bielorús Alexander Lukashenko. Governants que, com Viktor Orbán, imposen règims autàrquics en què la divisió de poders i la llibertat de premsa es difuminen poc a poc, alhora que insuflen entre la població el ressentiment a Occident, a l'europeisme i a la immigració musulmana. Un extrem al qual

també hi ha arribat Polònia, on la coalició formada per Llei i Justícia, la Lliga de les Famílies i els camperols de l'Autodefensa de la República decreta un règim de restriccions que té com a grans perjudicats el col·lectiu gai i els immigrants àrabs.

La situació tampoc no és gaire diferent a les repúbliques bàltiques, on els respectius governs exclouen les minories de la vida pública. Així ha passat a Lituània, quan a instàncies del diputat homòfob Petras Grauzulis, s'ha prohibit la Marxa de l'Orgull Bàltic, una celebració que també s'ha abolit a l'Estònia i Letònia. Sense oblidar la deriva xenòfoba que es consolida als països de l'Est que van viure les "revolucions coloraines", liderades per polítics conservadors sota la tutela de la UE. És el cas de Geòrgia, on Mijeil Saakashvili va encapçalar la "revolució rosa" el 2003, i Ucraïna, en què Viktor Yuschenko va encarregar-se la "revolució taronja". En un i altre país, l'increment de les desigualtats socials que han provocat les polítiques neoliberals ha donat oxigen a l'extrema dreta per presentar-se com els irredempts salvadors.

En un context similar es troba Romania, on el Partit de la Gran Romania, del col·lèric Corneliu Vadim Tudor, ha irromput al Parlament gràcies a la seva promesa d'eradicar la corrupció i la pobresa, de la qual culpabilitza els partits tradicionals i la minoria gitana; i Bulgària, on després de dècades aplicant polítiques inflacionistes, les forces xenòfobes s'han convertit en l'antídote del descontent social. El principal beneficiari ha estat el partit Ataka, del periodista Volen Siderov, famós per haver menyspreat les minories turca i gitana, a les quals acusa del daltabaix econòmic.

És així com a Europa, on el flagell del neoliberalisme provoca greus estralls socials, la ultradreta s'obre pas als hemicles. Un escenari que, alimentat per la crisi i la corrupció, contamina la vida d'intolerància i d'odi al nouvingut. ■

Feixisme negre, les forces de xoc

L'extrema dreta europea s'ha adaptat ràpidament al context de crisi en què es troba el continent. Prova d'això ha sigut el naixement de nous grups extremistes que, sota la bandera del rebuig a la partitocràcia i a la globalització econòmica, plantegen règims totalitaris. A Alemanya, aquest feixisme es vehicula a través dels anomenats Autònoms Nacionalistes, un moviment connectat amb el partit neonazi NPD que arrela a les barriades més depauperades per la crisi. Emulant la iconografia dels *black block* altermundistes i d'esquerres, els Autònoms Nacionalistes es nodreixen de joves atrets per la indumentària més negra i antago-

nista, mitjançant la qual exhibeixen la seva força al carrer i el rebuig a la immigració. A Itàlia, és la xarxa de locals autogestionats Casa Pound qui enarbora aquesta deriva neofeixista. Amb Mussolini com a símbol, passeja pels carrers un discurs de tipus nacionalrevolucionari que ataca el gran capital, alhora que promou l'expulsió dels immigrants. Les campanyes de recollida d'aliments i les festes obertes al jovent fascinat pel fervor identitari permeten a Casa Pound esdevenir l'artilleria social de Fiamma Tricolore, Forza Nuova, del sindicat Blocco Studentesco i d'altres formacions obertament feixistes. Un model de

penetració política que a Grècia recau en Alba Daurada i les seves cel·lules paramilitars, a Hongria amb les milícies del partit Jobbik, i a l'Estat espanyol mitjançant casals socials i clubs de lluita lliure. Són el cas del Casal Tramuntana, a Barcelona, de la Vieja Escuela, a Madrid o de plataformes com Respuesta Estudiantil, Área Identitaria o Proyecto Impulso. Espai que, sota l'apadrinament de la Plataforma per Catalunya (PxC), d'Alianza Nacional (AN) o del Moviment Social Republicà (MSR), promouen aquest "Feixisme negre" o del "Tercer Mil·lenni" que ataca el sistema democràtic i la nova immigració.

Alba Daurada: un altre cop, el cant de les sirenes

Roger Garcia

“Tots drets! Respecteu al líder!”. D’aquesta manera, uns individus amb l’estètica dels caps rapats anunciaren als periodistes la presència de Nikolaos Michaloliakos, líder d’Alba Daurada (*Chrisi Avgi*), partit que a les eleccions legislatives del 6 de maig de 2012 obtingué més de 400.000 vots (7%) i entrà al Parlament grec amb 21 diputats. En només tres anys, aquesta formació, que es declara nazi, ha passat de ser un grupuscle a cinquena força política grega. Des del 2008, una profunda crisi arrossegava Grècia a l’abisme, en part, per l’austeritat imposada per la UE i l’FMI i el deute contret pels governs del PASOK i Nova Democràcia, partits que s’han alternat en el poder gràcies a un corrupte clientelisme. Recessió, atur galopant, retallades brutals, depauperització social i humiliació nacional derivada de la pèrdua de sobirania econòmica, han generat por, incertesa, angoixa i exasperació entre els grecs, els ingredients perfectes perquè el feixisme irrompi de nou.

La resposta d’Alba Daurada a aquesta situació és la pròpia del populisme d’extrema dreta: l’explotació del concepte “ni-ni” (ni de dretes ni d’esquerres), l’ultranacionalisme i un discurs antipolític (contra les elits), antiglobalització (contra l’euro i la UE) i antiimmigració. Fins aquí, res de nou. Però tres aspectes diferencien Alba Daurada de la nova dreta radical: en primer lloc, no renega del feixisme clàssic, tot el contrari (“*sang, honor i alba daurada*” és el seu lema, a imitació de les SS, i el seu símbol, una mena d’esvàstica); en segon lloc, el seu discurs xenòfob va més enllà del “xovinisme del benestar” (“*primer els de casa*”) i torna al racisme biològic; per últim, l’ús de la violència, sistemàtica i planificada, com a mètode d’acció política, especialment contra els estrangers i les minories. Aquests, com a bocs expiatoris de tots els mals, pateixen una onada creixent d’agressions racistes i xenòfobes, amb certa permissivitat de les autoritats, el que posa de manifest els llargs tentacles de l’organització.

Les mesures anticrisi del govern socialdemòcrata han alimentat les tesis racistes del Crisi Avgi. Font: Arxiu de La Directa

L’èxit d’Alba Daurada rau especialment, però, en un populista activisme social de carrer, que ha donat com a resultat una xarxa de solidaritat (a l’estil de Hamàs): distribució d’aliments, serveis de seguretat, serveis mèdics i ajudes econòmiques pels grecs (i només grecs) desfavorits. Així, com un Robin Hood del segle XXI, Alba Daurada ocupa l’espai que l’Estat, en compliment de les nefastes receptes neoliberals, abandona. El missatge que ens arriba de Grècia és clar: una societat desesperada s’aferra a qualsevol cosa i el feixisme, pacient, sap aprofitar la seva oportunitat. Un altre cop, el seu cant hipnòtic, com el de les sirenes mitològiques, ens arrossega a tots, inexorablement, contra les roques. ■

Article ampliat

L’extrema dreta italiana, històricament desunida i fragmentada

<http://maldestra.noblogs.org/>

En els últims 20 anys, les polítiques culturals revisionistes de la centre-dreta, l’identitarisme agressiu de la Lega Nord i l’empobriment d’una gran part de la societat, han abonat el terreny que ha permès a l’extrema dreta renéixer i retornar al territori. La tradició política del neonazisme italià té les seves arrels en la història de la República de Saló (República Social Italiana), l’estat titella d’Alemanya constituït el 1943 al nord d’Itàlia, i en la “Terza Posizione” dels anys 70, de la qual ha heretat la pràctica esquadrística, l’atenció a temàtiques socials com la de l’habitatge, i en alguns casos la laïcitat religiosa. Casapound, en la contínua temptativa d’esdevenir referència per als neonazis italians, ha canviat moltes vegades el seu perfil, presentant-se segons l’ocasió com a radicalment esquadrística o “democràtica”. Malgrat ser responsables de nombroses agressions a activistes d’esquerres o contra les mobilitzacions dels escolars, han buscat sempre la imatge de “presenta-

Feixisme a Itàlia. Font: Arxiu de La Directa

bles”, donant un suport aparent a Silvio Berlusconi i buscant dialogar amb una part del món LGBT o grups de l’univers de l’esquerra. Aquestes operacions, coherents amb la seva visió “orgànica” de la societat, han estat completament desmuntades pel doble homicidi de trasfons xenòfob ocorregut a Florència el desembre del 2011. L’assasí, Gianluca Casseri, que es va suïcidar després dels fets, era un punt de referència de Casapound a la Toscana. Després del crim, l’organització va perdre

molts suports. Tot i així, a Roma encara gaudeix de la simpatia d’alguns sectors de la majoria del ple municipal: el mateix fill de l’alcalde Gianni Alemanno és un activista de la Casapound. En les passades eleccions, la formació Casapound va intentar presentar-se sola amb l’objectiu de generar consens davant de la manca de credibilitat dels partits tradicionals. El seu resultat, però, ha estat extremadament decepcionant (0,79% a la regió del Lazio i 0,14% a la Cambra dels Diputats); si sumem les diverses sigles de la dreta feixista (Fratelli d’Italia, La Destra, Forza Nuova, Casapound) no arriben a un valor rellevant. Com ja és sabut, gran part del descontentament popular ha estat recollit pel Movimento 5 Stelle, una realitat força demagògica però sense clares connotacions ideològiques. Si bé el perill d’una Alba Daurada italiana és encara llunyà, és alhora també improbable que hi hagi un moviment que surti de les places i sigui independent. ■

L'extrema dreta, l'extrema desconeguda

Ignasi Torrent i Jose Peñín

Ens reunim una tarda al Lupara, un bar cèntric i tranquil del centre de Barcelona, amb tres joves experts en extrema dreta. Cap de nosaltres ens coneixem cara a cara, però tots sabem qui som. Ràpidament els entrevistats s'obliden de càmera i gravadora; conversen i es pregunten entre ells. I nosaltres ens adonem que ens resten moltes coses per conèixer d'aquest tema.

Tenim la sensació que hi ha hagut una evolució en l'activitat dels grups violents d'extrema dreta, dels anys 90 a l'actualitat. És cert?

Carles Viñas: La meua teoria és que l'extrema dreta va viure una crisi important, degut al fracàs de l'intent de cop d'estat i per la davallada de Fuerza Nueva als anys '80. El moviment es queda orfe, i aquest buit l'ocupen els cap rapats.

Aquests canvien els referents, agafant elements germànics del nacionalsocialisme, i canvien el discurs, doncs assumeixen el racisme, per exemple, quan l'extrema dreta, que era d'arrel catòlica, no el contemplava. I per últim hi ha un canvi iconogràfic. És important apuntar que els primers grups de cap rapats fins i tot rebutgen el franquisme.

A dia d'avui en la seva evolució ha tingut una incidència el fet que hi ha hagut una pressió policial i social important, i això ha provocat un canvi a nivell estètic, i fins i tot plantejar una certa reformulació que s'està donant des de fa 4 o 5 anys.

Bertran Gazorla: Diria que no veiem grups de joves d'estètica *skinhead* al carrer perquè molts grups de joves d'ultradreta predisposats a exercir la violència no tenen l'estètica *skinhead*. No van amb les botes i el cap rapat, perquè beuen de tradicions que no només són les feixistes, sinó que recuperen les tradicions carlistes d'ultradreta, el discurs catòlic que es va abandonar als anys '80.

Quina relació tenen amb els partits polítics?

C.V.: Hi ha un sector més ortodox d'extrema dreta que no està per entrar a cap partit polític. En tot cas intenten organitzar les seves estructures pròpies -que fins ara totes han estat fallides: Blood&Honour España, Hammerskin España, Combate España, Vieja Escu-

Un moment de l'entrevista a tres bandes. Autoria: Juli Garzón

ela de Madrid. I hi ha un altre sector que veu els partits polítics amb certa empatia. De fet alguns han assistit a actes o s'hi ha sumat com activistes. Però més enllà d'això, crec que relacionar cap rapats amb política és complicat.

Aitor Hernández: Hi ha altres organitzacions, com el Casal Tramuntana, que presenten un discurs diferent al que acostumem a associar a l'extrema dreta: es presenta com antisistema i juguen amb el fet de no estar dins de cap partit polític per captar a joves no conformistes

La normalització del discurs racista a nivell polític i social els ha legitimat?

A. H.: És molt difícil de saber. Jo crec que els sectors més radicals els és indiferent el que facin els partits polítics. **Existeix un sistema de captació de nous membres?**

C.V.: La manera més generalitzada de captació és a través de la música i després a través dels cercles d'amistats. Però són cercles bastant hermètics als que costa accedir, sobretot en les estructures més organitzades.

B. C.: Això és una diferència entre els

El sociòleg Aitor Hernández-Carr. Autoria: Juli Garzón

L'historiador Carles Viñas. Autoria: Juli Garzón

joves identitaris i els *skin heads*. Un exemple molt clar és el concert del Poble Nou del 12-O de 2011, en el que hi havia convidats grups de *rock against communism* i anava dirigit a un públic ultra clàssic i es va intentar mantenir en secret. En canvi, el Casal Tramuntana, com que ha dissimulat més el seu discurs i la seva simbologia poden fer una estratègia de captació més oberta. **El Casal Tramuntana és una còpia de la Casa Pound d'Itàlia?**

C.V.: Casa Pound rebutja qualsevol vincle amb qualsevol partit polític mentre el Casal Tramuntana manifesta relacions amb determinats grups polítics catalans.

A. H.: Però hi ha hagut una evolució. Als inicis de Casal Tramuntana es van veure uns vincles clars amb PxC, tot i que no se sap si és perquè hi ha persones que coincideixen en els dos àmbits. Ara aquesta relació ha quedat més difuminada. Almenys de cara a l'exterior.

B. C.: S'ha de veure com es desenvolupa perquè les persones de PxC que estan a Casal Tramuntana són les persones que tenen més problemes amb la línia menys doctrinària i més populista del partit que representa Josep Anglada.

C.V.: Com a historiador, crec que va més en la línia de ser un intent de crear unes primeres estructures d'enqua-

drament juvenil i de formació que de formar cap partit.

Creiem que la divisió interna de l'extrema dreta ha permès el seu fracàs electoral fins ara. Això pot canviar?

A. H.: Ara mateix no veig una recomposició al voltant d'una única figura. Més enllà que els partits d'extrema dreta estan molt fragmentats i repartits pel territori, sembla que l'espai polític que podria ocupar l'extrema dreta ja està bastant ocupat per altres discursos i altres formacions polítiques.

C.V.: A més hi ha un pacte de no-agressió entre formacions. Quan Anglada es va presentar al Congrés hi va haver una reunió estatal per intentar que hi hagués una espècie de "fumata blanca". Jo no veig una candidatura unitària perquè falta un líder i sobretot manca un discurs renovat. La gent ara no està per Falanges i Caudillos. La gent vol respostes. Per això hi ha joves que anaven a les assemblees del 15M i acaben votant PxC.

B. C.: Un petit matís: s'haurà de veure si tot el debat nacional sobre la sobirania de Catalunya i la consulta no fa de catalitzador d'alguna cosa. Perquè per exemple hi va haver una reunió entre Alianza Nacional, La Falange, el Nudo Patriótico Espanyol i el Movimiento Católico Español amb la voluntat d'aturar els separatismes.

A. H.: Jo crec que encara que s'uneixin l'espai ja està totalment ocupat, per UPyD i PP, de manera molt contundent

C.V.: I l'única escletxa que no estava ocupada és l'àmbit municipal, que és on s'ha colat PxC.

Davant l'avenç de l'extrema dreta, quina és la millor estratègia: ignorar o combatre?

C.V.: Tenint en compte l'experiència de França, està claríssim que ignorar no funciona. La millor acció és respondre les preguntes que plantegen.

B. C.: No hi ha una resposta màgica. Potser en aquells barris on estan molt presents i estan fent molta feina de carrer cal anar i contrarestar els rumors. Però allà on només presenten la marca a veure què cau, potser és millor silenciar-los i no entrar en el seu joc.

Com valoreu la lluita antifeixista actual? Què s'està fent i què s'hauria de fer?

C.V.: Per mi el pitjor és que s'aborda tot des del desconeixement i amb urgències, i per abordar un problema s'ha de conèixer. I respecte el discurs antifeixista, no quedar-se només en el discurs "No passaran" o "Anglada feixista", quan ara el feixisme no existeix.

A. H.: Però per l'objectiu de Unitat contra el Feixisme i el Racisme (UCFR)

El periodista Bertran Cazorla. Autoria: Juli Garzón

és coherent que utilitzin el terme feixista i l'explotin. Potser no és el més rigorós, però funciona perquè és potent i la gent el té al cap.

C.V.: Però després cal que el discurs tingui propietat. Ells s'han renovat, no ens podem quedar enrere.

B. C.: Per mi hi ha una altra cosa molt important: atacar també els discursos que no són estrictament d'ultradreta que poden compartir més capes de la població. Els convertim en el boc expiatori, els demonitzem i ens netegem la consciència pensant que "ells" són racistes i xenòfobs i la societat és fantàstica. Això fa que es radicalitzin i que la societat perdi consciència d'altres discursos que són *mainstream* i que també són perillosos i fins i tot abonen el terreny.

Hi ha una organització que aglutini alguns dels moviments d'extrema dreta a nivell internacional?

C.V.: No hi ha res vertebrat ni organitzat. Són cèl·lules autònomes. Treballen per afinitat. Sense ajudes econòmiques ni res semblant. És veritat que hi ha gent d'Espanya que ha anat a activitats a altres països europeus i a l'inrevés. Però és de manera puntual.

A. H.: En el cas de Casa Pound van estar fent visites a diferents punts de l'Estat espanyol en un intent d'articular una xarxa. I Plataforma x Catalunya va tenir contactes bastant continuats amb

altres formacions europees durant un temps. I sembla que en algun moment li estaven donant recolzament econòmic perquè hi havia una aposta a nivell europeu a fer que hi hagués un referent a l'estat espanyol amb l'objectiu final d'aconseguir eurodiputats

La permissivitat legal existent davant l'extrema dreta, pot convertir l'Estat espanyol en un "oasi" del discurs de l'odi?

C.V.: Jo crec que als 70 o 80 ens utilitzaven com la rebotiga d'Europa, com a impremta de llibres i també on venir a fer algunes xerrades i actes. Però l'important és que hi ha un gran buit legal, sobretot en el món d'Internet. Pàgines que estan prohibides a altres països, aquí funcionen. I tornem al mateix: no hi ha coneixement ni voluntat a legislar per part dels diferents partits polítics.

B. C.: Jo crec que el més important no són les lleis sinó és la consciència social, i les lleis són un reflex de la consciència social. Si hi ha interès es legisla, si no, no. I les lleis poden canviar coses però el que cal canviar és la mentalitat i els discursos.

C.V.: Perquè de vegades quan la llei existeix també s'aplica.

Té alguna relació amb el passat de dictadura franquista?

A. H.: El cas espanyol és curiós. Es pot dir que no tenim un fenomen d'extrema dreta tant potent com en altres països,

però hi ha certs discursos d'exaltació del Franquisme des d'instàncies quasi oficials, molt més legitimats, que seria impensable en altres països, on potser tenen un problema molt greu de presència de partits d'extrema dreta amb un 15 a 20% de vot.

C.V.: Jo crec que als països on l'extrema dreta està en auge és perquè el partits feixistes o neofeixistes no van estar mai al poder o van estar a l'oposició. En canvi aquí hem tingut 40 anys de dictadura d'extrema dreta i la gent ja està per altres històries.

Quan parlem d'extrema dreta pensem en espanyolisme. Per què no es parla de l'extrema dreta catalana?

A. H.: Perquè són grups molt petits, no hi ha hagut episodis d'accions que hagin cridat l'atenció i no sembla que tinguin presència al carrer. Però el fet que a Catalunya la imatge de l'extrema dreta la tinguem tan vinculada a l'espanyolisme crec que fa que gent que pugui tenir postures molt dures contra la immigració i que és nacionalista catalana no votarà PxC o posicions encara més radicals perquè no vol veure's barrejada amb l'espanyolisme, que identifica enemic de la seva pròpia identitat.

Alguna valoració de la situació actual?

C.V.: Marcaria un punt negre, que és el fenomen Casal Tramuntana. És la qüestió nova i innovadora, que en aquest període de crisi va a més, ha aconseguit mantenir un local estable, fer proselitisme, fer propaganda i han aconseguit superar oposicions veïnals.

B. C.: Però hi ha dos punts positius: el fet que hagi aparegut UCFR fa que s'hagin frenat fenòmens de racisme i feixisme que podien haver aparegut a alguns barris. Al menys ha donat eines per plantar cara i fer que això sigui un tema de debat social i estiguem millor que l'any 2008 o 2009. I d'altra banda, l'extrema dreta no ha aconseguit infiltrar-se en mobilitzacions socials. A altres llocs de l'estat ho han intentat i se'ls ha fet fora, però a Barcelona ni ho han intentat.

A. H.: Jo crec que tot i que podem fer una lectura positiva fins ara, hem d'esperar a veure què passa a les eleccions municipals. Ara PxC està una mica letàrgic després del revés de les eleccions autonòmiques però hem de veure quantes candidatures potents pot organitzar, com estan altres partits com Ciutadans, on es centra el debat, etc. ■

Los Ángeles del Infierno fan honor al seu nom

Per ineficiència o mala praxis, després de 2 anys un cas d'extrema dreta està sorprenentment paralitzat: els agressors al carrer i la víctima desemparada

Fatima Hali i Lorena Sánchez

La matinada del dia 28 al 29 de maig de 2011, A. D., noi senegalès de 34 anys i veí de Cambrils, es trobava a l'interior de "La Central", un pub de dita localitat, quan de sobte, una noia li va propinar una empenya sense cap justificació aparent. El noi, naturalment, va demanar-li explicacions, i tot seguit, el grup que acompanyava la noia es va dirigir de forma agressiva vers ell, assestant-li dues punyalades i causant-li, a més, diverses contusions. Els individus van proferir-li greus amenaces i insults xenòfobs mentre l'agredien. L'elevat número de persones que van participar en l'agressió, la seva estètica i la seva pertinença a un grup organitzat,

identifiquen els agressors com membres d'una organització d'extrema dreta, anomenada "Los Ángeles del Infierno". En A.D. va ser ingressat urgentment a l'Hospital Universitari de Sant Joan i després de la seva recuperació, va interposar la corresponent denúncia. A partir d'aquest moment, el Servei d'Atenció i Denúncia, assabentat dels fets per la premsa, es posa en contacte amb ell i assumeix la seva representació legal. En aquest cas, l'actuació policial va ser immediata, procedint-se a la detenció d'alguns dels membres participants de l'agressió, confiscant-los diverses armes blanques i posant-los a disposició judi-

cial. La resta de membres del grup agressor van ser identificats mitjançant les pertinents investigacions judicials. En total, 7 persones van ser imputades en el procediment judicial que va iniciar-se el mateix mes de maig de 2011. S'ha de posar de manifest que, tot i la gravetat del cas, el procediment es troba en l'inici de la primera fase, és a dir, la d'Instrucció; sorprenentment paralitzada des de fa un any. Aquesta situació és un exemple de la multitud de casos que es troben en similars circumstàncies, quedant palesa la poca sensibilització vers les actuacions racistes i xenòfobes en la via jurisdiccional i, per tant, la desprotecció de les víctimes d'aquestes vulneracions. Altres estats més conscients amb aquesta problemàtica han de servir de model d'actuació per garantir la persecució d'aquests fets criminals i protegir les víctimes. En el mateix sentit, és indispensable tractar la figura jurídica de l'agregant de racisme regulada expressament al nostre Ordenament Jurídic i, aplicada en comptades ocasions pels Tribunals espanyols. L'apreciació d'aquesta agregant pot considerar-se un avís pels racistes i feixistes que menyspreen la vida de les persones que consideren diferents. D'altra banda, és inevitable fer un paral·lelisme entre la regulació legislativa sobre la protecció de les víctimes de les accions xenòfobes i la de les víctimes de la violència masclista. Paradoxalment, ambdós col·lectius pateixen violacions de Drets Fonamentals, trobant-se la diferència en els mecanismes de protecció que s'enguen quan es formula una denúncia. De tot l'exposat, en traiem clares conclusions: cal reforçar les lleis, crear nous mecanismes de protecció de les víctimes i exigir la celeritat dels procediments judicials iniciats en aquests supòsits. ■

Kaffa - www.kaffaart.com

Les narracions es basen en casos reals del **Servei d'Atenció i Denúncia** de SOS Racisme que atén, des del 1992, les víctimes de racisme i xenofòbia. Dóna resolució a casos de discriminació, agressió o conflictes, en un servei personalitzat i únic a Catalunya. Contacte: 93 412 60 12, denuncia@sosracisme.org

La lluita contra el discurs de l'odi i la violència racista, al carrer i als jutjats

- Àmbit legal (jutjats):
- Actuacions policials:
- Agressions i crims nazis:
- Actes nazis:
- Actes de partits polítics:
- Lluita antifeixista:
- Assassinats:

Elaboració de Montse Sòria a partir de Santi Vidal i fons documental de SOS Racisme.

Històric

Madrid **Novembre 1992.** Un grup de feixistes assassinen Lucrecia, una noia dominicana. El primer assassinat que es coneix per motivació racista a l'Estat va originar grans mobilitzacions.

Estat Espanyol **1995.** Aprovació del Codi Penal que inclou com a delictes la difusió d'idees genocides, la negació i la justificació de l'Holocaust (art. 607.2 CP) i la provocació a la discriminació de l'odi o la violència contra grups o associacions per motius racistes, antisemites (art. 510 CP).

Barcelona **Desembre 1996.** Els Mossos d'Esquadra intervenen la Llibreria Europa, propietat de Pedro Varela, per edició i comercialització de llibres i material d'ideologia nazi. També es van trobar llistes de jueus i polítics residents a Espanya i l'estranger.

Barcelona **1998.** L'Audiència de Barcelona condemna Pedro Varela a 5 anys de presó 3 anys per l'article 510 i 2 anys pel 607.2 del CP).

Barcelona **Juliol 2003.** Intervenció dels Mossos d'Esquadra, per ordre judicial, a la Llibreria Kalki.

Barcelona **Maig 2004.** Els Mossos d'Esquadra van detenir als responsables de Círculo de Estudios Indoeuropeos (CEI), associació neonazi emmascarada com a entitat sense ànim de lucre.

Barcelona **Juny 2004.** SOS Racisme Catalunya i Amical de Mat-hausen decideixen exercir d'acusació popular en el procés judicial pels delictes de justificació al genocidi, al racisme i a la discriminació.

Barcelona **Abril 2006.** La policia va confiscar quasi 5.000 llibres on s'avalava la matança de jueus a mans del règim nazi.

Estat espanyol **Novembre 2007.** Arran d'un recurs de Pedro Varela, el Tribunal Constitucional suspèn el càstig al negacionisme declarant inconstitucional part de l'article 607.2 del CP.

Madrid **Novembre 2007.** Un jove d'extrema dreta assassina Carlos Palomino, militant antifeixista, de camí a una manifestació feixista dins el metro de Madrid.

Estat espanyol **Desembre 2008.** Llibreria Europa organitza xerrades de l'historiador negacionista David Irving. Delegació de Govern va prohibir l'acte de Madrid i es va suspendre el de València. Tot i la queixa al TSJC, a Barcelona es va fer.

2009

Barcelona **Gener.** SOS Racisme, Fedelatina i el Club Rosario Central de Catalunya denuncien l'agressió d'un grup de neonazis en un partit de futbol que va provocar l'hospitalització de 10 persones.

Estat espanyol **Gener.** Associacions inicien una campanya de reforma del Codi Penal per condemnar el negacionisme de l'Holocaust i les doctrines generadores d'odi.

Barcelona **Febrer.** Alemanya denuncia al propietari de la Llibreria Europa.

Badalona **Juny** PxC en contra de la comunitat musulmana a Badalona. Edició del vídeo de 29 segons al Youtube *L'amenaça magrebina*.

Sitges **Juliol.** Manifestacions racistes per l'assassinat d'un jove a Sitges.

Catalunya **Agost.** PxC obre bases a Badalona, Hospitalet i Barcelona.

Barcelona **28 de setembre** Condemna als imputats de la Llibreria Kalki pels delictes de difusió d'idees genocides i delictes de provocació a la discriminació o a la violència contra els grups o associacions per motius racistes, antisemites.

Barcelona **Desembre:** Llibreria Europa torna a organitzar xerrades del negacionista David Irving a Granada, Madrid i Barcelona.

2010

- Barcelona** **Gener.** El neonazi Pedro Varela diu a la jutgessa que l'Holocaust va ser un mite. El fiscal demana 4 anys per al propietari de la Llibreria Europa.
- Barcelona** **Març.** El cas Kalki arriba al Tribunal Suprem de Justícia pel recurs dels condemnats.
- Barcelona** **Març.** Es crea la primera fiscalia específica per delictes d'odi i discriminació, a la Fiscalia Provincial de Barcelona, dirigida per Miguel Ángel Aguilar.
- Barcelona** **Abril.** La Llibreria Europa convida un neonazi condemnat per participar en atacs terroristes xenòfobs i per incitar l'odi racial a Alemanya, Manfred Roeder.
- Vic** **Maig.** SOS Racisme actua com a acusació popular contra Josep Anglada i Carles Fuentes (PxC) per incitació a l'odi i a la discriminació per una acció en la campanya electoral 2007.
- Badalona** **Setembre.** PxC convoca una manifestació xenòfoba en contra d'un oratori.
- Badalona** **Inici del procés penal en contra de Xavier Garcia Albiol, líder del Partit Popular a Badalona, per un possible delictes d'incitació a l'odi i al racisme.** SOS Racisme fa d'acusació popular.
- Sabadell** **Octubre.** Els grups neonazis "Batallón de Castigo" i "Más que palabras" celebren un concert a la sala Kon-fusión.
- Sabadell** **Novembre.** Eleccions autonòmiques: PxC aconsegueix 75.000 vots. No aconsegueix entrar al Parlament de Catalunya però es ratifica l'efectivitat del discurs contra la immigració.
- Barcelona** **Desembre.** Presó per Pedro Varela, propietari de la Llibreria Europa. Tan sols per un dels delictes que plantejava l'acusació (art. 510 CP).

2011

- Catalunya** **Febrer.** El Fiscal demana cinc anys de presó pel gestor del fòrum nazi www.europans.org
- Barcelona** **Abril.** Manifestació a Plaça Sant Jaume "Pro Libertad de expresión. Libertad Pedro Varela".
- Catalunya** **Maig.** Eleccions locals: PxC passa de tenir 17 a 67 regidors als municipis de Catalunya.
- Catalunya** **Juliol.** Un assassí d'ideologia neonazi mata quasi unes cent persones a Noruega, la majoria joves. Un membre de PxC aplaudeix a l'autor de la matança noruega a les xarxes socials.
- Terrassa** **Agost.** PxC de Terrassa demana una "nit dels ganivets llargs" contra els imams.
- Manresa** **Octubre.** Jutgen a Josep Anglada i Carlos Fuentes (PxC) pels pamflets racistes. És la primera vegada a l'Estat que es jutja un polític en actiu per aquests delictes.
- Barcelona** **Octubre.** PxC protesta a favor de la llibertat d'expressió a la Plaça Sant Jaume, ja que el TSJC va prohibir una manifestació a Salt contra la construcció d'una mesquita.
- Manresa** **Octubre.** Condemnat un membre de PxC, Carlos Fuentes, exregidor de Vic, pel cas dels pamflets racistes. Anglada és absolt.
- Sabadell** **Octubre.** La sala de concerts Kon-fusión torna a acollir grups d'ideologia neonazi. El municipi es mobilitza per evitar-ho.
- Catalunya** **Abril.** Anglada es proclama "el Sant Jordi del segle XXI" i etziba un cop de cap i un cop de puny a dos joves marroquins.
- Barcelona** **Abril.** Anglada es proclama "el Sant Jordi del segle XXI" i etziba un cop de cap i un cop de puny a dos joves marroquins.
- Barcelona** **Maig.** Manifestació al Clot amb el lema "Tanquem el centre nazi. Feixistes ni al Clot ni enlloc".
- L'Hospitalet de Ll.** **Juny.** Multa a militants de PxC per una protesta racista al camp de futbol de l'Hospitalet de Llobregat.
- Madrid.** **Juliol.** Josep Anglada sol en el seu primer acte a la Comunitat de Madrid. Van assistir només 40 persones.
- Barcelona** **Juliol.** Amical de Mathausen i SOS Racisme decideixen portar el cas Kalki al Tribunal de Drets Humans d'Estrasburg.
- Estat espanyol** **Octubre.** El Ministeri d'Interior anuncia la voluntat d'incloure el negacionisme de l'Holocaust com a delictes al Codi Penal.
- Catalunya** **Novembre.** Eleccions autonòmiques: PxC baixa i es torna a quedar a les portes del Parlament amb 60.000 vots.
- Catalunya** **Desembre.** Repartiment de fulletons xenòfobs de PxC al barri de Guinardó de Barcelona, Sant Adrià de Besòs i Mataró.

2013

2012

- Barcelona** **Març.** UCFR convoca una cassolada a prop del centre nazi "Tramuntana" al barri del Clot, impulsat per dirigents de PxC.
- Manresa** **Març.** Un grup de neonazis ataca els assistents a un concert antifeixista i apallissen un noi. La policia deté 11 persones.
- Barcelona** **Gener.** Un nen de 14 anys d'origen hindi és agredit al barri de Sant Antoni per un grup de joves d'estètica skin.
- Barcelona** **Gener.** El barri del Raval es mobilitza contra l'agressió nazi sota el lema "Raval viu i conviu".
- Europa** **Març.** Estrasburg condemna a l'Estat espanyol a indemnitzar a Pedro Varela amb 13.000€ pel vulnerar el seu dret a defensa.

El Raval viu i conviu: cap agressió sense resposta

El barri reacciona a les manifestacions de racisme als seus carrers

Laia Vidal Lagé i Beatriu Guarro

El dia 7 de gener d'enguany va tenir lloc una agressió racista al barri de Sant Antoni de Barcelona, contra un noi d'origen hindi, que va ser ferit per un grup de neonazis, precisament pel seu origen. Aquest fet, sumat a d'altres agressions de caràcter semblant que hi ha hagut al barri del Raval, van ser el motiu de la concentració de repulsa que va tenir lloc a la plaça del Pedró, el dia 5 de febrer a les 18h, i que comptava amb el suport de diverses entitats. En aquell acte van prendre la paraula per rebutjar qualsevol agressió de caràcter racista o filonazi, David Karvala, d'UCFR, Rosa Toran, presidenta de l'Amical Mauthausen, representants de l'Associació Juvenil TEB, i Beatriu Guarro, de SOS Racisme; finalment, s'hi va llegir el Manifest El Raval viu i conviu, que posa de relleu la voluntat del barri del Raval de "viure i conviure amb aquesta amalgama de cultures que vénen de terres llunyanes i que ens amplien els horitzons", a més de "denunciar públicament aquesta agressió de caire racista i feixista, així com manifestar tot el nostre suport al jove agredit i a la seva família".

Continuant amb la campanya "El Raval viu i conviu", el passat 19 de març, a les 19h, es va convocar un acte públic, a l'aula 221 de la Facultat de Geografia i Història de la UB, al Campus del Raval, amb el títol *Com podem combatre el racisme i el feixisme?* David Karvala, membre d'Unitat contra el feixisme i el racisme del Raval, va obrir l'acte, posant l'èmfasi en el fet que l'ascens de l'extrema dreta al nostre país té conseqüències com les del passat dia 7 de gener, així com també, en el perill que pot suposar l'existència del Casal Tramuntana, situat al barri del Clot, al qual és necessari posar fre. Tot seguit, Rosa Cañadell, portaveu d'USTEC, va fer entendre als oients i les oients que el racisme és una porta oberta al feixisme, és a dir, que el racisme és un sistema en el qual unes persones gaudeixen d'uns privilegis i d'altres en queden excloses. En aquest sentit, Rosa Cañadell, creu que és des de l'educació que es pot posar fre al racisme tot fent una educació amb un discurs antiracista que inclogui una reorganització dels currículums per tal de no caure en el perill d'una integració etnocèntrica.

A l'acabar la portaveu d'USTEC, es va donar la paraula a Cristóbal Laso, membre de la FAGIC, el qual va fer referència a la

Les entitats prenen la paraula durant la concentració. Autoria: UCFR Ciutat Vella.

persecució que havia patit el poble gitano al llarg de la història, i que ha tingut com a conseqüència la desaparició del romaní. A l'acte, Laso va insistir que més enllà de les accions racistes, el que fa més mal són els pensaments racistes i és per aquesta raó que va trobar necessari sumar al discurs antiracista un discurs en contra de l'antigitanisme.

En acabar Cristóbal Laso, va prendre la paraula Enric Pubill, president de l'Associació Catalana d'Expresos polítics del franquisme el qual va fer al·lusió al fet que, en l'actualitat, els canvis de paradigma econòmic i polític fan sorgir nous moviments. D'aquesta manera, tot i aquests canvis, el racisme sempre hi és, no desapareix sinó que es transforma; actualment adopta la forma d'un racisme que posa la sospita especialment sobre tot allò islàmic i, en aquest racisme rau l'arrel del que després s'anomena feixisme.

Finalment Beatriu Guarro, membre de SOS Racisme, va explicar que per tal de combatre el racisme i el feixisme és necessari crear iniciatives que impliquin tota la societat. Un exemple és la que es va dur a terme a finals de gener quan es va denunciar l'agressió del jove d'origen hindi. En la seva intervenció, Beatriu Guarro, va insistir que aquest tipus d'agressions no són casos aïllats sinó tot el contrari: en els més de 20 anys de trajectòria de SOS Racisme i del SAID, per primera vegada, les agressions entre particulars ocupen el primer lloc de les denúncies -un 30%- i pràcticament la

La Plaça del Pedró (Raval) de gom a gom. Autoria: UCFR Ciutat Vella.

meitat són casos d'agressions físiques. Per finalitzar, Beatriu Guarro va insistir en la necessitat d'ampliar la lluita antiracista a través de la consolidació de xarxes amb un compromís actiu a través de les quals es faci arribar un missatge antiracista tal i com ho fa SOS Racisme a partir de la incidència a centres escolars, al carrer, a la justícia, entre moltes d'altres accions. Després de les paraules dels convidats i les convidades a l'acte, des del públic es varen fer diverses preguntes en referència al concepte de ciutadania i al fet de ser català, tot fent al·lusió al discurs racista i xenòfob de formacions com PxC. I finalment, David Karvala, va informar de la convocatòria de l'assemblea de constitució d'UCFR al barri de Gràcia, a l'Espai Jove La Fontana, que té per objectiu lluitar contra l'existència de la llibreria Europa d'aquest barri, i va repartir fulletons d'UCFR on hi havia els manifestos de "El Raval viu i conviu" i "Aturem el feixisme". ■

Entrevista en un tres i no-res: parlem amb Cecilia Bellorín

Qui és Cecilia Bellorín?

Quando me hacen esa pregunta suelo decir que ni yo misma lo sé (risas), que aún me estoy buscando, lo estoy averiguando. Pero comienzo mi espectáculo presentando a Melanina Brown, que también soy yo, como cantante, actriz, locutora, cuentacuentos, animafiestas, masajista, planchahuevos, un largo etcètera y... "gran estrella de color!"

Després de tants anys, creus que el personatge de Melanina Brown encara és viu i necessari?

Creo que Melanina Brown está en cada momento... es como una pequeña voz-conciencia dentro de mí que me reafirma en mi orgullo de ser negra. El personaje nació de mi reacción a las declaraciones de una actriz venezolana, Zoraya Sanz, en las que me pareció que ella se quejaba porque, al ser negra, siempre le daban el papel de la criada.

Hoy en día creo que el espectáculo continúa siendo una manera de romper con ese estigma y me doy el lujo de reírme de mi misma y de la situación y, al mismo tiempo, hago que el público tome conciencia. Con algo de ironía y de humor, se divierten y reflexionan.

¿Com és el públic de "Cosas de Negros"?

En los casi 17 años que llevo haciendo el espectáculo, he tenido público de todas las edades, procedencias y culturas. Me ha sucedido que cuando digo "Cosas de Negros or Black is Beautiful" hay gente que me pregunta: "¿Puedo ir?"...creyendo que el show es "sólo para negros". Por otra parte, hay quienes salen del espectáculo como con "hambre" de saber más "cosas de negros"... y eso que yo soy una humilde representante de un pequeño sector: el afro-caribeño! Y qué me dices del continente africano? Hay quienes piensan que soy "anti-racista" y yo les digo que soy "pro-negritud". ■

Cecilia actuant a l'acte "Contra el racisme, CULTURA!".
Autoria: Daniela Frechero

Lletres i imatges que construeixen discurs i pensament

Ser diferent en un món tradicional

La tornada d'un indià procedent d'Amèrica al seu poble natal canviarà per sempre més les vides dels vilatans. Amb ell, arriba en Jaumet, un nen negre, que és adoptat per la població, en part com a mostra de la seva suposada tolerància, en part com a atracció de fira. Mentre en Jaumet és un nen inofensiu, el poble s'omple la boca de paraules com fraternitat, progrés i llibertat, però quan en Jaumet es fa gran i li sorgeixen inquietuds i sentiments propis de l'edat, el que abans era un divertiment comença a ser vist com una amenaça.

Llibertat!, tot i no ser el text més conegut de Santiago Rusiñol, és una de les seves obres més ben valorades. Té el mèrit immens d'avançar-se al seu temps i de proposar, amb un esperit liberal, un debat que preval avui dia: el racisme i la profunda hipocresia que, a l'hora de la veritat, encara s'amaga sota els fonaments de la nostra mentalitat.

El 17 de maig hi haurà sessió especial amb col·loqui amb el director, Josep

Maria Mestres, l'escriptori Matthew Tree i la directora de SOS Racisme, Alba Cuevas.

Preu especial per socis i sòcies de SOS Racisme. Informa't: 93.301.05.97 ■

"Qui és qui" de l'extrema dreta espanyola

La huella de la bota (Temas de hoy - Ed. Planeta) és fruit d'anys d'investigació periodística de Joan Cantarero, el seu autor, en la que assenyala els líders de l'extrema dreta a l'Estat espanyol i les seves organitzacions. El llibre descriu la connexió dels neonazis amb els col·laboradors de Hitler refugiats a l'estat després de la derrota alemanya a la II Guerra Mundial, les darreres operacions policials contra grups neonazis (Hammerskin, Blood & Honour) i la relació d'alguns membres amb partits polítics ultres legals. Oferint detalls inèdits aconseguits a base de filtracions, confessions i de la pròpia experiència de l'autor.

Segons Cantarero, l'objectiu dels grups nazis és "arribar a les institucions. I amb la crisi veuen una oportunitat per aconseguir vots mitjançant l'odi a l'immigrant i la xenofòbia. (...) Es camuflen. Ja no van amb el cap rapat. Els neonazis més perillosos duen jaqueta i corbata. Són persones com José Luis Roberto, que va fracassar amb España 2000, o Anglada, de Plataforma x Catalunya." (Público, 19 febrer 2010)

http://www.antifeixistes.org/3524_huella-bota-dels-nazis-refugiats-franco-nova-extrema-dreta.htm ■

La fragilitat de la massa vers el totalitarisme i l'amenaça de l'extrema dreta

L'Onada, *Die Welle* (Dennis Gansel, 2008), va tenir un èxit important sobretot a les pantalles alemanyes. Una pel·lícula que parla del nazisme i el que va suposar el Tercer Reich, però ho fa des d'una perspectiva des de la que en poques ocasions s'ha abordat. Lluny de centrar-se en denunciar una de les pitjors etapes de la història de la humanitat, aquest film ens parla del perill del líder, quan aquest acaba suposant la ceguesa de la massa i aconseguix la fe cega en les seves paraules i accions.

A través del relat de l'experiment que un professor d'història du a terme amb els seus alumnes per parlar de l'Alemanya dels anys 30, amb l'objectiu de mostrar lo fàcil que pot ser convertir-se en part d'un aparell totalitari.

El lema recurrent del professor quan rep als i les joves cada matí "força mitjançant la disciplina, força mitjançant la comunitat, força a través de l'acció, força a través de l'orgull", ens mostra la fragilitat de les persones en caure en la manipulació. Una manipulació que l'extrema dreta ha sabut jugar en diferents moments de la història, i que en moments de tensió social i dificultats econòmiques com els que estem vivint, torna a utilitzar. ■

Moment de l'obra *Llibertat!* Font: TNC

La fi de la sanitat universal i gratuïta?

El Reial Decret Llei 16/2012 i la Instrucció 10/2012, aprovades pel Govern espanyol i la Generalitat de Catalunya respectivament, han suposat un canvi de model en l'accés de la ciutadania a un dret bàsic i primordial, com és la salut. Fet que rebutgem i denunciem.

Tot i que la instrucció catalana cobreix a persones que quedaven fora del sistema públic de sanitat amb la llei espanyola, la manca d'informació, la mala coordinació entre institucions i els requisits imposats han generat nombroses incidències i deixen encara sense cobertura més de 10.000 persones.

Tal i com es preveu en la instrucció, a Catalunya l'atenció sanitària estarà lligada a una qüestió administrativa: el padró. El temps d'empadronament determinarà quin grau d'atenció pot tenir el pacient (nul·la o gradual). Però la realitat és molt més complicada i la llei deixa molts buits que desemboquen en arbitrarietats i desatenció.

Per aquest motiu entitats socials i professionals de la sanitat hem creat la **Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya** i hem organitzat un observatori amb l'objectiu de recollir totes les incidències que es puguin donar arreu del país (més informació a www.sanitatxtothom.blogspot.com.es i a les xarxes: @pasu_cat)

Lligar el dret a la salut a l'empadronament té greus conseqüències: les irregularitats en el procés d'empadronament en alguns municipis i la manca de voluntat política a posar-hi solució ens fa pensar que s'està utilitzant el padró com filtre d'accés a determinats drets i serveis. A més, haurem d'estar alerta de les conseqüències d'aquesta mesura més enllà de lo estrictament sanitari: que passarà amb els tràmits d'estrangeria que requereixen cobertura mèdica, per exemple? ■

Font: Arxiu de Fotomovimiento.

Alemanya debat sobre el racisme; dos periodistes catalans ho expliquen

Fins a quin punt el racisme ha arrelat a la societat? Fa dècades que Alemanya rep milions de migrants, sobretot turcs. Paradoxalment, fa només pocs mesos que aquest interrogant és al centre del debat públic alemany. Ha emergit de forma dramàtica: a finals del 2011 la policia va descobrir que una cèl·lula neonazi, la NSU, havia perpetrat des del 2000 atemptats i nou assassinats a migrants. De forma impune fins llavors, malgrat que la RFA assegura haver après dels errors que van permetre als anys trenta l'onada marró (el color que identificava als nacionalsocialistes) i per això manté uns serveis secrets que controlen l'extrema dreta. Ara polítics i periodistes indaguen fins a quin punt la NSU comptava amb la connivència de les clavegueres de l'Estat. A Catalunya, però, arriben pocs ecos del fort escàndol que sacseja Alemanya. Dos periodistes catalans hem començat a explicar al públic català el cas NSU. Preparem un llibre, i ja podeu seguir el work in progress a Twitter (@claveguerramarro) Facebook (facebook.com/laclaveguerramarro) i al nostre bloc (laclaveguerramarro.wordpress.com). ■

Bertran Cazorla / @bcr_

La música, les lletres, el teatre i el cinema lluiten contra el racisme

El passat 21 de març vam commemorar el Dia Internacional contra el racisme i la xenofòbia posant de relleu el paper que té la cultura en la lluita antiracista. Durant l'acte, que va ser acollit per l'Antic Teatre, es va poder gaudir de diferents manifestacions artístiques: el grup de teatre infantil del Casal de la Font d'en Fargues van donar el tret de sortida, seguits per l'explosiva i irreverent Cecilia Bellorín en el seu paper de *Melanina Brown*. L'actriu veneçolana també va participar al col·loqui format per l'escriptor colombià Yezid Arteta, que va exposar l'important paper de la literatura en la seva lluita per la pau, com ex-membre de les FARC, i el director del Festival de Cinema de Drets Humans de Barcelona, Toni Navarro. Aquest ens va presentar un dels curts participants, "Gap" (Kristina Grozeva, Bulgària, 2008). La música va oferir al nombrós públic assistent el punt final a una sessió cultural complerta. En primer lloc la Barcelona Gipsy Klezmer Orchestra (BGKO), que van oferir un exquisit repertori d'una barreja de la cultura musical dels gitanos dels països de l'est d'Europa i Orient Mitjà i la tradició dels emigrants jueus (klezmer). I va tancar l'acte els O Shanguin-i Band i Malaboo Root Foundation que van aconseguir aixecar el públic al ritme de bon reggae. ■

Actuació de O Shanguin-i Band i Malaboo Root Foundation. Autoria: Daniela Frechero

Amb el suport de:

FOTOREPORTATGE

Malauradament als ulls del *ciutadà comú* es veu l'extrema dreta com un fenomen estrany que no té cap incidència social i amb cap perill real cap a la societat. Res més allunyat de la veritat, i encara més si tenim en compte que rere la Transició espanyola hi va haver la clara voluntat de passar pàgina als crims comesos per l'ex-

trema dreta que va governar directament l'Estat durant més de quaranta anys i que han quedat absolutament impunes. No és casual que durant aquests anys, després de la mal anomenada Transició, els crims comesos pels fanàtics de l'esvàstica i la *roji-gualda* –com l'assassinat de Guillem Agulló, ara fa 20 anys– hagin quedat amb penes

ridícules, o fins i tot sense condemnar-ne els responsables, amb el corporativisme vergonyant i necessari de policies i jutges. Heus ací doncs, algunes imatges preses recentment, durant els últims anys, dels hereus de la ignomínia i la vergonya, del llast de voler passar pàgina sense llegir la història.

Jordi Borràs

